gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling/cluster
15 november 2023	Gemeenteraad	Samenlevingszaken
behandeld door	**ons kenmerk**	**bijlage(n)**
M.Huijskes		

Onderwerp
Drie jaar Biljoenbad

Geachte raad,

In 2018 heeft de raad een belangrijk besluit genomen over het nieuw te bouwen zwembad en gekozen voor de variant met twee bassins. We willen de raad drie jaar na de oplevering van het BIljoenbad graag inzicht bieden in de bezetting en de exploitatie van het nieuwe bad. U heeft recent ook zelf laten weten benieuwd te zijn naar de stand van zaken over het gebruik van het bad. Op 21 november willen wij uw raad informeren over onze plannen voor "Ruimte voor Sport en Bewegen". Wij hopen met deze raadsinformatiebrief een bijdrage aan deze informatieavond te leveren.

Terugblik
De geschiedenis van de beraadslagingen over een nieuw te bouwen overdekt bad in de gemeente Rheden gaat al een heel aantal jaar terug. Bij het besluit om een nieuw zwembad te bouwen ga je als gemeente niet over één nacht ijs. Zo hebben we ook in Rheden meerdere opties onderzocht voor het vervangen van het overdekte zwembad de Dumpel waaronder een eventuele samenwerking met buurgemeente Arnhem. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad in juni 2015 een Nota van Uitgangspunten voor de nieuwe zwemvoorziening vastgesteld en daarmee besloten tot een nieuwe, zo duurzaam mogelijke, zwemvoorziening in Velp, in de buurt van het oude zwembad. De raad heeft bij amendement het college gevraagd om de (financiële) consequenties van de verschillende opties inzichtelijk te maken waaronder de optie met twee bassins, te weten een wedstrijdbassin en een doelgroepenbassin, aangevuld met een peuter/kleuterhoek.

<u>Raadsbesluit 2016</u>
Met het raadsbesluit van januari 2016 wordt de voorkeurslocatie vastgelegd, de ambitie van een 2-bassinprofiel t.o.v. een 1-bassinprofiel verkend evenals de duurzaamheidsambitie t.o.v. de ambitie om EnergieNeutraal te bouwen. Er is tevens gekozen voor de aanbestedingsvorm "Design, Build & Maintain". Dat betekent dat de bouwer verantwoordelijk is voor zowel het ontwerp en de bouw als voor het meerjarig onderhoud. Bij amendement besluit de raad om per 2019 de huidige beschikbare middelen voor het zwembad (zowel exploitatie- als afschrijvingslasten) ter hoogte van € 504.000,00 structureel te reserveren en te verwerken in het meerjarenperspectief. Binnen deze financiële kaders moet gezocht worden naar mogelijkheden om een 2-bassinconcept te realiseren, anders vallen we terug op het 1-bassinconcept.

<u>Raadsbesluit 2018</u>
In september 2018 neemt de raad het besluit om, als eerste gemeenteraad in Nederland, te kiezen voor een 2-bassinconcept en de dekking voor het tweede bassin, een doelgroepenbad, beschikbaar te stellen vanuit het Wmo budget voor Algemene Voorzieningen. Ook een peuter/kleuterbad kan op die manier worden gerealiseerd. De raad wordt op de hoogte gehouden van substantiële wijzigingen. Het gebruik van het doelgroepenbad wordt gemonitord.

Huidige situatie
Om goed te kunnen beoordelen of het Biljoenbad de verwachtingen waarmaakt, gebruiken we de Exploitatiescan 2018 als uitgangspunt voor de vergelijking. Deze scan lag aan de basis voor de sluitende begroting op basis waarvan de raad in 2028 een positief besluit heeft genomen.

Bezetting van het Biljoenbad
Voor het ramen van de bezoekers van het nieuwe bad is gewerkt met individuele bezoekersaantallen. De bezetting voor verenigingen wordt aan het begin van het jaar vastgelegd, inclusief de wedstrijden.

Raming scenario 2 bassins

Bezoekersraming	Dumpel 2016	Nieuwe bad
Recreatief	2.726	7.500
Banenzwemmers	12.606	17.500
Doelgroepen	8.747	15.000
Instructie	13.425	15.000
Verenigingen	17.955	20.000
Overige gebruikers	5.370	6.000
Totaal:	**60.829**	**81.000**

Bezoekersaantallen Biljoenbad

	12-31 dec			t/m 10 okt	**extrapol.**
Bezoekers	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2023**
Recreatief	121	8.217	7.805	9.565	11.956
Banenzwemmers	77	18.712	18.924	20.814	26.018
Doelgroepen	0	8.807	10.898	11.632	14.540
Instructie	50	20.003	14.192	12.288	15.360
Verenigingen	0	10.000	14.500	18.000	22.500
Overige gebruikers	0	200	2.300	3.200	4.000
Totaal:	**248**	**65.939**	**68.619**	**75.499**	**94.374**

We zien dat, ondanks de opstart problemen veroorzaakt door Corona, de bezoekersaantallen de verwachtingen overtreffen. Daar zijn uiteraard blij mee. Op de overige gebruikers verwachten we het komend jaar een positieve ontwikkeling. Er zijn initiatieven genomen om verschillende vormen van schoolzwemmen aan de activiteiten toe te voegen. De eerste scholen hebben al positief gereageerd.

Doelgroepenbad
Ook de bezetting van het doelgroepenbad kent een positief stijgende lijn. Fysiotherapiepraktijken en verschillende zorginstellingen zijn vaste gebruikers van het bad. Het afgelopen jaar heeft de HAN, bij wijze van experiment, een Living Lab uitgevoerd over gebruik en effect van het bad op de gezondheid van de gebruikers van het bad. Er kunnen op basis van dit Living Lab echter geen harde kwantitatieve uitspraken worden gedaan over het effect van de programma's op de gezondheid van de deelnemers. Dat ligt met name aan het feit dat het aantal respondenten te klein is om betrouwbare uitspraken te doen en dat het ingewikkeld is om een nul-situatie te bepalen.

Kwalitatieve uitspraken kunnen wel worden gedaan. Uit de interviews met de deelnemers komt een positief beeld naar voren: "Ik heb nog nooit iets zo trouw volgehouden (zwemmen)" en "Het zwemmen is mijn alles". Mensen geven aan dat hun gewicht stabiel blijft, dat ze weer kunnen hurken en omhoogkomen, dat ze een betere conditie hebben, dat ze beter kunnen ademen en minder pijn ervaren. Het belangrijkste is misschien wel dat ze door het zwemmen weer meer zelfvertrouwen krijgen. Het afgelopen jaar heeft Sport in Rheden geïnvesteerd in nieuwe vormen van doelgroep-zwemmen. Naar verwachting trekken hierdoor het komend jaar nog meer zwemmers naar het doelgroepenbad.

Baten en lasten van het Biljoenbad
Onderstaande ramingen en realisaties zijn exclusief de lasten die reservering en afschrijving met zich meebrengen. Vanwege de bijzondere wijze van aanbesteden hebben wij de verschillende reserveringen en afschrijvingen voor zover ze van toepassing zijn op het Biljoenbad, nog niet in de reguliere exploitatie op kunnen nemen. We komen hier nog bij u op terug. De rentelasten zijn bij de raming buiten beschouwing gelaten dus die tellen we hier ook niet mee.

Bij de baten wordt geen onderscheid gemaakt tussen gewoon en doelgroep zwemmen. Wij voegen de doelgroepzwemmers in dit overzicht bij de vrije gebruikers. De verenigingen staan apart genoemd evenals de instructie dan wel zwemlessen. Onder overig worden de baten van de horeca en de verhuur, aan bijvoorbeeld scholen, weergegeven.

Raming	1e jaar	2e jaar
Baten		
Vrije gebruikers	€ 140.000	€ 143.000
Instructie	€ 135.000	€ 138.000
Verenigingen e.o.*	€ 78.000	€ 80.000
Overig	€ 34.000	€ 35.000
Totaal baten	**€ 387.000**	**€ 396.000**
Lasten		
Personeel (incl. schoonmaak)	€ 439.000	€ 448.000
Verbruikskosten (energie, water)	€ 99.000	€ 101.000
Onderhoud	€ 230.000	€ 235.000
Diversen	€ 69.000	€ 70.000
Totaal Lasten	**€ 837.000**	**€ 854.000**

Realisatie	2021	2022
Baten		
Vrije gebruikers	€ 119.752	€ 210.108
Instructie	€ 120.054	€ 143.706
Verenigingen	€ 11.172	€ 51.862
Overig	€ 35.235	€ 74.453
Covid compensatie	€ 63.017	€ 0
Totaal	**€ 349.231**	**€ 480.130**
Lasten		
Personeel**	€ 439.000	€ 448.000
Verbruikskosten	€ 124.539	€ 143.312
Onderhoud	€ 146.119	€ 161.510
Diversen	€ 15.203	€ 16.217
Totaal	**€ 724.861**	**€ 769.039**

* Bij de raming is deze categorie mogelijk aangevuld met anders dan zuivere verenigingen.
** De exploitatiescan die we als uitgangspunt gebruiken is inclusief personeel, ook voor schoonmaak. Wij hanteren hier het bedrag van de toegestane formatie.

Aan de batenkant doen we het in 2022 beter dan verwacht, dat schept positieve verwachtingen voor de toekomst. Bezoekersaantallen en opbrengsten lopen niet helemaal synchroon. Dat heeft te maken met het feit dat vooruit geboekte opbrengsten (meerbadenkaarten en zwemleskaarten) altijd een vertekend beeld geven van de omzet.

Aan de lastenkant is het beeld nu wat vertekend. Zoals aangegeven brengt de aanbestedingsvorm van "Design, Build en Maintain", waarbij de bouwer verantwoordelijk is voor zowel het ontwerp en de bouw als voor het meerjarig onderhoud, specifieke contractafspraken met zich mee. Deze moeten we anders dan gebruikelijk in ons financiële systeem verwerken. De post zoals opgenomen bij onderhoud is dan ook nog niet compleet en we moeten de posten voor afschrijvingen en reserveringen nog opvoeren in de vergelijking.

Vooruitblik
We willen uw raad graag helderheid geven in de meerjarenbegroting van onze sportaccommodaties in het algemeen en in de financiële afwikkeling van de aanbesteding, de bouw en het meerjarig onderhoud van het Biljoenbad in het bijzonder. Wij zeggen uw raad toe dat wij deel 2 van deze raadsinformatiebrief in het eerste kwartaal van 2024 toesturen.